

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 112/07-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészárosa prerokoval sťažnosť D. C., L., zastúpenej advokátom JUDr. A. E., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nc 462/1999 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo D. C. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6Nc 462/1999 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nc 462/1999 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. D. C. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 11 238 Sk (slovom jedenásťtisícdivestotridsaťosem slovenských korún), ktorú je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. A. E., N., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 112/07-13 z 28. júna 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť D. C. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nc 462/1999.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí sťažovateľka v nasledovne opísanom skutkovom stave:

Sťažovateľka doručila 2. júla 1999 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš návrh na začatie konania vo veci zrušenia rozhodnutia č. 915/96-3 odd./IV. Vojenského úradu pre právne zastupovanie v B. z 3. júla 1997 a uznania pracovnoprávnej a občianskej zodpovednosti Slovenskej republiky – Armády Slovenskej republiky za úmrtie npor. D. C. súvisiace s výkonom vojenskej služby, ktorý bol vedený pod sp. zn. 6 C 56/99. Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na začatie konania 28. júla 1999 postúpil vecne a miestne príslušnému súdu, ktorým je okresný súd. Predmetné súdne konanie je vedené pod

sp. zn. 6 Nc 462/1999. Okresný súd od 28. júla 1999 do 7. marca 2003 nevykonával vo veci žiadne úkony, iba vyzval sťažovateľku odstrániť nedostatok podania. Sťažovateľka doplnila podanie 5. mája 2003 a následne ju okresný súd 10. februára 2004 vyzval, aby svoje podanie doplnila. Sťažovateľka 29. apríla 2004 doplnila žalobný petit. K doplnenému žalobnému návrhu sa odporca vyjadril 22. júla 2004.

Dňa 9. marca 2006 podala sťažovateľka predsedovi okresného súdu sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť v liste sp. zn. Spr. 2108/06 z 31. marca 2006 uviedol, že vo veci sa nekonalo v období medzi 27. aprílom 2004 až 27. marcom 2006 z dôvodu preťaženia sudkyne a vec bude ďalej sledovaná. Okresný súd vyzval sťažovateľku 7. apríla 2006, aby sa písomne vyjadrila k vyjadreniu odporcu z 27. júla 2004, čo splnila 20. apríla 2006. Po tomto úkone okresný súd vo veci nekonal ani nenariadil prvý termín pojednávania vo veci.

Okresný súd je bezdôvodne nečinný, a to od 28. júla 1999 do 7. apríla 2003 (štyridsaťštyri mesiacov), od 5. mája 2003 do 10. marca 2004 (deväť mesiacov), od 8. júna 2004 do 27. marca 2006 (dvadsaťdva mesiacov) a od 20. apríla 2006 do 2. marca 2007 (najmenej desať mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas nej nevykonával vo veci úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza.

Nečinnosťou okresného súdu vznikli zbytočné prietahy v konaní, ktoré trvajú ku dňu podania sťažnosti 85 mesiacov. Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd svojím postupom porušuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6 Nc 462/1999, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk a náhradu trov konania.

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodnila tým, že: „(...) len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre ňu dostatočným zadosťučinením. Navrhuje preto, aby Ústavný súd uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä na význam meritórneho rozhodnutia v napadnutom konaní pre sťažovateľku a viac ako šesťročné prieťahy v konaní, považuje za primerané vo výške 150 000 Sk.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci 30. augusta 2007 písomne vyjadrila podpredsedníčka okresného súdu a zákonná sudkyňa (sp. zn. Spr. 3527/2007), a k tomuto vyjadreniu zaujal 1. októbra 2007 stanovisko právny zástupca sťažovateľky.

5.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla, že sa v plnej miere stotožňuje s vyjadrením zákonnej sudkyne. Vo vyjadrení zákonnej sudkyne je uvedené:

„(...) Spis bol postúpený tunajšiemu súdu ako miestne príslušnému na konanie vo veci OS v Liptovskom Mikuláši dňa 19. 8. 1999. (...)

Dôvodom doterajšej dĺžky konania, resp. že nebol skôr vytýčený termín pojednávania, je čiastočne to, že podanie navrhovateľky zo dňa 02. 07. 1997 (poznámka ústavného súdu - správne 2. 7. 1999) nemalo náležitosti riadneho návrhu na začatie súdneho konania (§ 43 ods. 2 a § 79 ods. 1 O. s. p.) a z toho dôvodu súd nemohol bez ich odstránenia pokračovať v konaní a čiastočne je tým dôvodom stav oddelenia, ktoré vybavujem. (...)

V čase pridelenia spisu, moje oddelenie predstavovalo viac ako 490 nevybavených a 400 nerozhodnutých vecí, z toho 130 starších ako päť rokov, tj. starších ako predmetná vec a v tom čase sa jednalo o výlučne o pracovnoprávne spory, pričom v značnej časti prípadov sa jedná o spory náročné na dokazovanie, v celom rozsahu pracovnoprávnych vzťahov a im obdobných vzťahov podľa osobitných predpisov, s potrebou aplikácie viacerých pracovnoprávnych a súvisiacich predpisov, ktoré za obdobie posledných piatich rokov boli zásadným spôsobom menené a doplňované. (...)

Tento stav, na ktorý som opakovane upozorňovala (§ 30 ods. 4 za bodkočiarkou zákona č. 385/2000 Z. z.) objektívne ovplyvňuje aj možnosť prejednať všetky veci na pojednávaní tak, aby bola vylúčená možnosť vzniku prietáhov a to bez ohľadu na samotný charakter toho-ktorého sporu, t. j. či sa jedná o viac alebo menej právne alebo faktický zložitý spor.“

5.2 Právny zástupca sťažovateľky na toto vyjadrenie okresného súdu reagoval písomným stanoviskom, v ktorom uviedol: „Právnu a faktickú zložitost' veci, ktorá je predmetom konania, (...) zatiaľ nie je možné posúdiť, nakoľko súd ešte nevykonal ani jeden úkon smerujúci k meritórnemu prejednaniu a rozhodnutiu tejto veci.

(...) Sťažovateľka síce nepredložila svoje podanie v procesnej perfektnej forme, avšak na výzvy súdu takmer okamžite odstraňovala nedostatky podaní a so súdom spolupracovala. Bol to naopak súd, kto konal pomaly a neefektívne. (...) V každom prípade sa sťažovateľka na spomalení konania podieľala v zanedbateľnom rozsahu. (...) Námieta pretrvávajúceho vysokého nápadu na príslušnom súdnom oddelení či námieta vysokého počtu reštančných vecí, resp. neprimerane vysoký počet vecí pridelených na prejednanie a rozhodnutie jednotlivým sudcom nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, z písomných vyjadrení účastníkov konania a zo spisu okresného súdu sp. zn. 6 Nc 462/1999 ústavný súd zistil nasledovný relevantný priebeh a stav predmetného konania:

Sťažovateľka v postavení navrhovateľky podala 2. júla 1999 žalobný návrh Okresnému súdu Liptovský Mikuláš proti odporcovi Slovenská republika – Armáda Slovenskej republiky, na zrušenie rozhodnutia Vojenského úradu pre právne zastupovanie v B. (ďalej len „odporca“) č. 915/96 – 3 odd./ IV z 3. júla 1997 a uznanie pracovnoprávnej občianskoprávnej zodpovednosti Slovenskej republiky - Armády Slovenskej republiky za škodu v súvislosti s úmrtím npor. Ing. D. C. počas výkonu vojenskej služby. K podanej žalobe bolo priložené oznámenie o úmrtí npor. Ing. D. C. spolu so žiadosťou o priznanie mimoriadneho odškodnenia, ako aj korešpondencia, ktorá bola vedená medzi sťažovateľkou a odporcom. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6 C 56/99.

Okresný súd Liptovský Mikuláš po doručení návrhu odporcovi (a jeho vyjadrení) a zaplatení súdneho poplatku navrhovateľkou 28. júla 1999 postúpil žalobný návrh okresnému súdu, ktorý vec zaevidoval pod sp. zn. 6 Nc 462/99.

Navrhovateľka podaním 20. augusta 1999 navrhla okresnému súdu doplnenie dokazovania vo veci.

Zákonný sudca dal 31. marca 2003 kancelárii pokyn, aby vyzvala navrhovateľku na odstránenie nedostatkov návrhu z dôvodu, že žalobný petit je neurčitý a nie je z neho zrejmé, čoho sa domáha voči odporcovi. Navrhovateľka podaním z 5. mája 2003 doplnila žalobný petit návrhu.

Okresný súd vydal uznesenie č. k. 6 Nc 462/99-46 z 10. februára 2004, ktorým vyzval navrhovateľku doplniť podania, najmä aby úplne označila navrhovateľa a doplnila

žalobný petit tak, aby bol určitý, zrozumiteľný a vykonateľný. Navrhovateľka podaním z 29. apríla 2004 doplnila žalobný petit návrhu.

Sudca dal 23. júna 2004 kancelárii pokyn vyzvať odporcu, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu. Odporca podal okresnému súdu 27. júla 2004 vyjadrenie k doplnenému žalobnému návrhu.

Sudca dal 27. marca 2006 kancelárii pokyn vyzvať navrhovateľku, aby sa vyjadrila k doplňujúcemu vyjadreniu odporcu žalobného návrhu.

Okresný súd 31. marca 2006 odpovedal na sťažnosť navrhovateľky zo 7. marca 2007 týkajúcu sa priet'ahov v konaní.

Navrhovateľka podaním z 26. apríla 2006 zaujala stanovisko k vyjadreniu odporcu.

Sudca dal 27. augusta 2007 kancelárii pokyn doručiť účastníkom konania poučenie o procesných právach a povinnostiach a zároveň doručiť odporcovi vyjadrenie navrhovateľky z 26. apríla 2006.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej a druhej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo

iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (II. ÚS 61/98). Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. Tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 219/04).

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza napr. z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

1. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je civilné konanie (rozhodovanie o návrhu na uznanie pracovnoprávnej a občianskoprávnej zodpovednosti za úmrtie npor. Ing. D. C. súvisiace s výkonom vojenskej služby), ktoré sa začalo (na okresnom súde) 28. júla 1999, uskutočnili sa v ňom určité procesné úkony, nie však súdne pojednávania, vec sa nachádza na I. stupni a dosiaľ nie je skončená. Ústavný súd neposudzoval v danej veci obdobie od podania návrhu Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, pretože priet'ahy pred týmto súdom sťažovateľka nenamietala a ani ho neoznačila za porušovateľa jej práv.

1.2 Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu sp. zn. 6 Nc 462/1999 a postupu okresného súdu v predmetnom konaní ústavný súd konštatuje, že právna a ani faktická náročnosť neboli príčinou doterajšej dĺžky konania, lebo okresný súd od podania žaloby nenariadil termín pojednávania smerujúci k meritórnemu prerokovaniu a rozhodnutiu. Aj keď návrh obsahoval nedostatok brániace jeho prerokovaniu, postup okresného súdu - bez zjednania procesne konformnej nápravy v trvaní viac ako 8 rokov možno aj v tomto ohľade považovať za neprimeraný

1.3 V správaní sťažovateľky nezistil ústavný súd skutočnosti, ktoré opodstatňujú konštatovanie o ich zásadnom vplyve na vznik zbytočných priet'ahov v posudzovanom konaní. Sťažovateľka síce podala žalobný návrh obsahujúci nedostatok, ktoré ale na výzvu okresného súdu odstránila, resp. bola primerane súčinná a okresný súd ani nevyvodil z nedostatkov návrhu (na ktoré teraz poukazoval) zákonom predvídané následky.

1.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej občianskoprávnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Konanie vedené okresným súdom zatiaľ trvá viac ako 8 rokov. Žaloba mu bola doručená (postúpená) 28. júla 1997, vo veci nebolo meritórne rozhodnuté a nebolo nariadené ani jedno súdne pojednanie.

Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a k nej pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd

konštatoval zbytočné priet'ahy v období od 28. júla 1999 (keď Okresný súd Liptovský Mikuláš postúpil spis okresnému súdu) do 31. marca 2003 (keď vyzval s'ťažovateľku na odstránenie nedostatkov návrh) v trvaní viac ako 3 roky a osem mesiacov. Ďalej priet'ahy nasledovali od 5. mája 2003 (keď s'ťažovateľka doplnila žalobný petit) do 10. februára 2004 (keď okresný súd uznesením opakovane vyzval navrhovateľku na doplnenie návrhu) v trvaní viac ako 9 mesiacov, ďalej od 27. júla 2004 (keď sa vyjadril odporca k žalobnému návrhu) do 27. marca 2006 (keď súd vyzval s'ťažovateľku, aby sa vyjadrila k doplňujúcemu vyjadreniu odporcu) v trvaní 1 roka a 8 mesiacov. Ďalšie priet'ahy v konaní ústavný súd zistil od 26. apríla 2006 do 27. augusta 2007 v trvaní viac ako 1 rok a 4 mesiace.

Celková doba priet'ahov v konaní bola viac ako 7 rokov a 5 mesiacov.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou priet'ahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

2. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

3. Ústavný súd prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, lebo konanie nie je právoplatne skončené, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

4. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk s odôvodnením (pozri bod 4 v I. časti odôvodnenia), že „(...) *len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre ňu dostatočným zadosťučinením.*“. Navrhla preto „*aby ústavný súd uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä na význam meritórneho rozhodnutia v napadnutom konaní pre sťažovateľku a viac ako šesťročné prietahy v konaní, považuje za primerané vo výške 150 000 Sk.*“

Z uvedeného odôvodnenia zo strany sťažovateľky (od začiatku riadne zastúpenej kvalifikovaným zástupcom – advokátom, pozn. ústavného súdu) vyplýva iba to, prečo by jej mala byť priznaná požadovaná výška (150 000 Sk), ale sťažovateľka neuviedla žiadny relevantný dôvod na priznanie finančného zadosťučinenia. Inými slovami povedané, formuláciu použitú sťažovateľkou „...*ústavný súd uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä na význam meritórneho rozhodnutia v napadnutom konaní pre sťažovateľku a viac ako šesťročné prietahy v konaní, považuje za primerané vo výške 150 000 Sk.*“, vo všeobecnosti bežne používa ústavný súd vo svojich rozhodnutiach v rámci odôvodnenia výšky priznanej nemajetkovej ujmy, ale takto uvedené odôvodnenie, samo o sebe nepostačuje pre odôvodnenie nároku na priznanie finančného zadosťučinenia (§ 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľka domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Sťažovateľka nárok na primerané finančné zadosťučinenie neodôvodnila žiadnymi právne významnými skutočnosťami, hoci zákon jej to ukladá. Dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy nemôžu byť len všeobecne konštatované „zásady spravodlivosti“, ani „okolnosti zisteného porušenia práv“ ani „význam meritórneho rozhodnutia“, či konštatovanie (bez ďalšieho) dĺžky konania. Preto ústavný súd primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľke nepriznal.

Ústavný súd tiež dodáva, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité zdôrazniť aj to, že jeho právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy sťažovateľke, ktorej sťažnosti vyhovie v merite veci, nie je samostatným nárokom sťažovateľky na akési odškodnenie za prípadné prietahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má len akcesorickú povahu. Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu teda nie je autonómny prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (I. ÚS 235/03).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 4.

5. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešnej sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal tri úkony

právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie sťažnosti 2. marca 2007 a vyjadrenie k stanovisku okresného súdu.

Odmena za jeden úkon právnych služieb (v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov) je 1/6 z výpočtového základu. Za tri právne úkony v roku 2007 prináleží advokátovi odmena z výpočtového základu 17 822 Sk, t. j. trikrát po 2 970 Sk a režijný paušál dvakrát po 178 Sk, teda spolu 9 444 Sk. Keďže advokát je platcom dane z pridanej hodnoty, suma bola zvýšená o 19 % DPH, čo predstavuje celkovú sumu 11 238 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2007